

Hij kwam frequent voor in zuid-Limburg. Vanaf 1960 neemt de populatie gestaag af als gevolg van grote veranderingen in de landbouw en de landschappelijke aftakeling die daar mee gepaard gaat. Met name het verdwijnen van talloze heggen en struwelen en de forse afname van veel grote insecten door het gebruik van pesticiden heeft een fnuikende uitwerking gehad op de soort. Verder speelt het verdwijnen van 'woeste gronden' een rol, evenals een toename van het aantal natte zomers. Of de Grauwe Klauwier zich nog echt kan herstellen in het landelijk gebied, is zeer de vraag. Wij hopen alvast dat hij in Membruggen terug voet aan de grond krijgt. Een beheer dat gericht is op herstel van heggen en houtwallen is daartoe in elk geval noodzaak. Verder kan gefaseerd maaien van grasland goede foerageermogelijkheden bieden. Een terughoudend gebruik van insecticiden - zeker in perceelsranden - en behoud van de rust op geschikte plaatsen zijn daarnaast noodzaak om de soort weer kansen te bieden. Positieve factoren zijn onder meer de opslag van jonge bosjes, de veelvuldige aanwezigheid van braamstruweel en de grote rijkdom aan insecten.

Lentewandeling

Zondag 9 mei

Een bijzondere tocht in de nieuwe fascinerende wildernis aan de Maas

In de Maasvallei zijn indrukwekkende werken uitgevoerd om het Maasland te beveiligen tegen overstromingen. Daardoor krijgt de rivier terug meer ruimte en ontwikkelt zich nieuwe natuur op een schaal die in Vlaanderen niet eerder is vertoond.

Het gebied is 220 ha groot en ondertussen het natuurrijkste natuurterrein langs de Maas in Vlaanderen en Nederland. Grote groepen watervogels zijn hier te gast. Niet minder dan 70 bijzondere kruiden en zeldzame plantensoorten hebben hier nieuwe overlevingskansen gevonden.

Om iets van deze plantenrijkdom te beleven zal Els Peusens ons met haar plantenkenis door het terrein gidsen.

Onderweg zorgen we voor een gezellige stop met zondagse vlaai en koffie!

13.30 u Vertrek dorpsplein **Grote Spouwen**

14.00 u Maascentrum *de Wissen*, te Stokkem - start wandeling.

Gidsen: Els Peusens en Lambert Schoenmaekers

Een verrekijker komt hier zeker van pas. Wandelschoenen of laarzen nodig.

Van harte welkom !

Onze herfstwandeling 2009 in dit gebied beviel de deelnemers zodanig goed dat we besloten om in volle lente hier terug te keren!

Je kan ons ook lezen op de cultuur site van Bilzen:
<http://cultuur.bilzen.be/> => tab. Verenigingen.

natuurpunt

Het krantje

Spouwen/Amelsdorp

Vereniging voor natuur- en landschapszorg

Driemaandelijks huis aan huis vouwblad

Verantw. Uitgever: L. Schoenmaekers, Daalstraat 45 A, 3740 Bilzen

April 2010, 22ste jaargang, nr. 84, postkantoor van afgifte, 3740 Bilzen

Bloesems om goesting van te krijgen !

Zaterdag 19 april

Ondanks de wat kille en droge noordoostenwind en een vulkanische stofwolk op zeer grote hoogte - waarvan wij die met de voetjes op de grond wensen te blijven overigens geen last hebben - is het vandaag de eerste echte zonovergoten lentedag. We verzamelen met enkele vrijwilligers van Natuurpunt voor onze maandelijkse Natuur-doe-dag. We planten nog snel een stukje meidoornhaag, zaaien twee akkertjes in met een zogenaamd akkermengsel: een zaadmengsel van granen en verschillende soorten bloemen of wilde planten die bijen en vlinders aantrekken. De graanhalmen, die we tot diep in de winter in het veld laten, zijn over enkele maanden dan weer ideale voorraadkamers voor zaadetende vogels als geelgors, grauwe gors en groenling. We herstellen ook nog een paar afrasteringen van weilandjes en ruimen het snoeihout op in drie van onze hoogstamboomgaarden. Dat alles onder het genot van de net ontluikende bloesems.

Ook al zijn die boomgaarden niet meer zo talrijk, toch kan je op een dag als vandaag er niet langs kijken.

Toch ook gezien,... of niet? Die boomgrote bloempotten met hun duizenden zoetgeurende witte bloemetjes. Je kan er nu nog van genieten! Tegen de dag dat dit krantje in je bus valt staan de appelbomen in bloei. Zij zijn de laatste in de rij. Spring gauw op de fiets en ga eens kijken, bijvoorbeeld bij onze Millenniumboomgaard in de Bosstraat tussen Spouwen en Rosmeer: een boomgaard die we precies 10 jaar geleden aanplantten met schoolkinderen en leden van verschillende verenigingen.

Zeg nu zelf ! Je krijgt goesting om ook een paar fruitbomen in je tuin te planten.

Lambert Schoenmaekers

Stap in de goede richting voor Alden Biesen

In 'Het krantje' van augustus 2009 publiceerden we een artikel over het gebrek aan zorg voor het boomgaardenlandschap rondom Alden Biesen. We deden dat aan de hand van twee foto's die de aftakeling sprekend in beeld brengen. Vandaag kunnen we u het goede nieuws melden dat die aanklacht toch iets teweeg bracht. Zoals mevrouw Lies Kerkhofs, directrice van Alden Biesen, ons vorig jaar per brief liet weten zou op onze vraag prioriteit worden gegeven aan de heraanplant van hoogstam langs de weg tussen de Linde-Allée en het kerkhof. En zo gebeurde het.

In maart 2010 aan het einde van een ouderwets lange winter, werd een dreef van perenbomen langs deze weg geplant. Doen wat je zegt! Dat is het betere werk.

We brengen de evolutie nog even voor u in beeld.

'De Kamp' anno 1976"

'De Kamp' anno 2007"

Met de aanplanting van de jonge hoogstam perenbomen is een symbolische stap gezet op weg naar het grotere streefdoel om in de volgende jaren alle boomgaarden op het domein in ere te herstellen.

Wij blijven alleszins optimistisch, doch waakzaam, supporteren voor de verdere realisatie van dat plan.

En waarom nu ook deze weg niet herstellen als landweg door hem te ontharden of aan te leggen in een half-verharding zodat hij toch dienst kan doen voor het beperkte bestemmingsverkeer?

*Het bestuur en vrijwilligers van
Natuurpunt Spouwen-Amelsdorp*

'De Kamp' maart 2010. Jonge perenbomen met stevige boombescherming als daad van landschapsherstel..

Wist je dat!

- Natuurpunt kasten van huizen bouwt en verkoopt, maar dan voor onze gevederde vrienden!! Je kan bij ons een luxe nestkastje bestellen. Interesse ? Bellen naar *Ghislain Hardy*. 089—41 61 70
- We dit voorjaar de plantensoorten die voorkomen in de Molenbeemd inventariseren en tijdens een eerste inventarisatiemoment er maar liefst 87 soorten werden waargenomen. Hieronder vinden we zeldzame en soms populaire soorten zoals Donkersporig viooltje, Eenbes, Echte valeriaan, Maarts viooltje en Bosanemoon.
- De Grauwe Klauwier die bijna uit Vlaanderen verdwenen is, in 2008 broedde op een Natuurpuntperceel in Membruggen. Deze gronden kochten we enkele jaren geleden aan en werden ingericht als boomgaard, een stukje bos en een wildakkertje omringd door fors uitgroeiende hagen. Het is maar een klein gebiedje maar blijkbaar zo rijk aan grote insecten dat een kritische soort als de Grauwe Klauwier er een gezinnetje stichtte.
- Natuurpunt in deze omgeving deze winter meer hagen aanplantte en op 19 april een wildakkertje inzaaide in de hoop dat dit de Grauwe Klauwier kan verleiden om ook dit jaar hier zijn tenten op te slaan als hij van zuidelijk Afrika terugkomt.

De Grauwe Klauwier als barometer voor het landschap

De Grauwe Klauwier is zo groot als een merel met een dikkere kop, die blauwgrijs is met een zwarte streep over het oog, verder warmbruin op de rug, zwart, wit en grijs op staart en stuit, roze op borst en buik. Een zangvogel met een stevige snavel, die aan de punt roofvogelachtig gekromd is. Biotoop: De grauwe klauwier is een broedvogel van ruige, halfopen gebieden met op-

slag van doornig struweel of jong geboomte. Klauwieren vangen hommels, kevers, vlinders, muizen en zelfs hagedissen, die ze op doorns of prikkeldraad spiesen om ze gemakkelijker uit elkaar te kunnen trekken. Uit voedselonderzoek bleek dat de klauwieren soms geruime tijd maar één soort prooi vangen: een keversoort of alleen hagedissen. Ze pakken wat op dat moment talrijk is en de minste moeite kost om te vangen.

De aanwezigheid van flink wat grote insecten als kevers, bijen en hommels is dus erg belangrijk voor deze soort. En daar wringt nu precies het schoentje. Tot het midden van deze eeuw was de Grauwe Klauwier een typische en verspreide broedvogel van het kleinschalige landbouwlandschap en van 'woeste gronden'.